

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2015|023 VAN 7 MEI 2015

OVER DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 30 APRIL 2015 OVER DE DEFINITIEVE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN HET TOLHUIS VAN MILLEN IN RIEMST

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 7 mei 2015 volgende advies uit:

1. De VCOE vindt het positief dat inzake de bescherming van het tolhuis van Millen in Riemst een uitgebreid beschermingsdossier voor advies wordt voorgelegd aan de commissie. Zowel de diverse documenten in het kader van de voorlopige bescherming als de definitieve bescherming maken deel uit van het adviesdossier.

De commissie spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de definitieve bescherming met name (a) het ministerieel besluit tot bescherming als monument van het tolhuis van Millen in Riemst, (b) het verslag van de behandeling door het agentschap onroerend erfgoed van de uitgebrachte adviezen en de ingediende bezwaren in het kader van het openbaar onderzoek en (c) het beschermingsvoorstel.

2. Het definitieve beschermingsvoorstel geeft aan dat het een rechtzetting betreft van het beschermingsbesluit van 17 maart 1995, waarbij het tolhuis een verkeerd adres en kadastrummer kreeg toegewezen. De commissie stelt evenwel vast dat het definitieve beschermingsvoorstel ook inhoudelijk grondig werd aangepast.
3. De commissie erkent de erfgoedwaarde van het voormalig tolhuis annex hoevegebouwen en vindt het positief dat het ensemble van het tolhuis, met inbegrip van de hoogstamboomgaard en de aanpalende weide (vroegere nutstuin) als één geheel worden beschermd. Het tolhuis in Millen is immers een uniek voorbeeld van een tolhuis met een afzonderlijke woning voor de tolontvanger.
4. De commissie ondersteunt dan ook ten volle artikel 1 van het ministerieel besluit waarin vastgelegd wordt dat het tolhuis van Millen met inbegrip van de boomgaard en aanpalende weide en met uitzondering van de tuinkamer op het erf wordt beschermd als monument wegens de historische waarde.

De commissie staat tevens positief ten aanzien van de voorgestelde afbakening van het beschermd monument zoals vastgesteld op het bijgevoegd plan van het ministerieel besluit. De commissie merkt wel op dat in het beschermingsvoorstel slechts twee percelen worden vermeld (659F en 659H) in tegenstelling tot het ministerieel besluit waar de afbakening van de bescherming 4 percelen omvat (649A, 656F, 656G en 656H) en vraagt hierover verduidelijking. Aansluitend stelt de commissie vast dat de huisnummers in het ministerieel besluit (Oude Steenstraat 41-43) niet overeenstemmen met de nummers aangegeven op het kadastraal plan dat online raadpleegbaar is (Oude Steenstraat 39-41).

Artikel 2 van het ministerieel besluit geeft een uitvoerige beschrijving van het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt. De commissie ondersteunt de vermelde beschrijving van de historische waarde en vindt het positief dat het besluit tevens aandacht schenkt aan de visuele impact van het voormalig tolhuis annex hoeve op de omgeving.

5. Bij het beschermingsdossier behoort tevens een uitvoerig uitgewerkt beschermingsvoorstel. Hierin wordt een uitvoerige en gedetailleerde beschrijving gegeven van de historische waarde van de verschillende onderdelen.

De commissie stelt vast dat het vierkante erf als verbindend element tussen de hoevegebouwen niet beschreven wordt. Toch wordt er in de beheersdoelstellingen verwezen naar onaangepaste verhardingen op het erf die best zouden verwijderd worden, net als de scheidingsmuur op het erf en de later toegevoegde veranda, om opnieuw een optimale beleving van de binnenruimte van een 19de eeuwse vierkantshoeve mogelijk te maken. De commissie stelt daarom voor om ook het erf specifiek op te nemen in het beschermingsbesluit.

De commissie stelt vast dat het beschermingsvoorstel ingaat op de beheersdoelstellingen. Deze komen evenwel niet aan bod in het ministerieel besluit. De commissie merkt op dat de beheersdoelstellingen onlosmakelijk verbonden zijn met de bescherming van het tolhuis. De commissie vraagt dan ook om het statuut van het beschermingsvoorstel te verduidelijken en de beheersdoelstellingen in het ministerieel besluit op te nemen.

6. De commissie stelt vast dat in het kader van het openbaar onderzoek geen bezwaarschriften werden ingediend.
7. Op basis van bovenstaande opmerkingen geeft de commissie een gunstig advies.